

Î N C H E I E R E

27 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Lucia Tessa,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania
Internațională de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni împotriva Luciei
Tessa, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Dita Estfarm”
cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de
judecată,

împotriva deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă:

La 18 martie 2014 Compania Internațională de Asigurări „Transelit”
Societatea pe Acțiuni a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Luciei
Tessa cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în sumă de 29043, 99 lei și
compensarea cheltuielilor de plată a taxei de stat în sumă de 871, 31 lei.

În motivarea acțiunii Compania Internațională de Asigurări „Transelit”
Societatea pe Acțiuni a susținut că la 26 aprilie 2012, a încheiat cu Dumitru Rusu
contractul de asigurare Casco nr. AC 309CH/12, prin care automobilul de model
XXXXX cu nr. de înmatriculare XXXXX, a fost asigurat în privința mai multor
riscuri, inclusiv producerii de daune.

A relatat că la 07 iunie 2012, ora 18.15, în mun. Chișinău a avut loc un
accident rutier cu implicarea automobilului de model XXXXX cu nr. de
înmatriculare XXXXX, iar vinovată de producerea accidentului a fost recunoscută
Lucia Tessa, care a fost sancționată contravențional în baza art. 242 alin. (1) Cod
contravențional.

A precizat că urmare a accidentului rutier, automobilul de model Mercedes
E 320 CDI cu nr. de înmatriculare XXXXX a fost deteriorat, fiindu-i cauzat
prejudiciu material proprietarului Dumitru Rusu. La 08 iunie 2012 a fost deschis
dosarul de daună nr. 283/06-12C și a fost întocmit procesul-verbal de constatare
a pagubelor.

Astfel, a indicat că despăgubirea de asigurare a constituit suma de 97150 de
lei.

A notat că în baza deciziilor nr. D/D Casco 283/06-12C din 27 iunie 2012 și
din 29 august 2012, s-a decis achitarea către SRL „Grand Premium” și SRL
„Roautoplus” a despăgubirii de asigurare în sumă totală de 97150 de lei.

A precizat că a virat despăgubirea de asigurare pe părți la 02 iulie 2012, 29 august 2012 și 30 august 2012.

A invocat că a solicitat despăgubirea de asigurare de la SAR „Donaris Group“ SA cu care vinovatul avea încheiat un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, dar SAR „Donaris Group“ SA a achitat parțial despăgubirea de asigurare, cu deducerea uzurii de 41%, potrivit art. 24 Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

A declarat că a solicitat de la Lucia Tessa diferența de cost rezultată din prețul pieselor și al materialelor până la momentul producerii accidentului și cel după producerea lui în sumă de 29043, 99 lei, dar solicitarea a rămas fără efect.

Prin hotărârea din 26 august 2014 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău (vol. I, f.d. 99-102), acțiunea a fost admisă. S-a încasat în beneficiul Companiei Internațională de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni din contul Luciei Tessa, suma de 29043, 99 lei cu titlu de despăgubire de asigurare. S-a încasat în beneficiul Companiei Internațională de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni din contul Luciei Tessa, suma de 951,31 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 25 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău cererea de apel declarată de Lucia Tessa, prin intermediul avocatului Gabriela Șoronga, a fost admis, a fost casată hotărârea din 26 august 2014 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău și trimisă cauza spre rejudecare în primă instanță, în alt complet de judecată.

La 26 octombrie 2016, Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni a depus, prin intermediul avocatului Roman Doroftei, o cerere prin care a solicitat atragerea în proces a SRL „Dita Estfarm“ angajatorul Luciei Tessa, ca intervenient accesoriu, și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 de lei.

Prin hotărârea din 24 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. S-a încasat în beneficiul Luciei Tessa din contul Companiei Internațională de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni suma de 2500 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică.

Prin decizia din 09 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău apelul declarat de Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni, prin intermediul avocatului Roman Doroftei, a fost admis, hotărârea din 24 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost casată și emisă o nouă hotărâre. S-a admis parțial acțiunea și s-a încasat în beneficiul Companiei Internaționale de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni din contul Luciei Tessa, suma de 1506, 81 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de plată a taxei de stat. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 22 august 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Lucia Tessa, prin intermediul avocatului Gabriela Șoronga. S-a casat integral decizia din 09 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și cauza a fost remisă spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societatea pe

Acțiuni, s-a casat hotărârea din 24 martie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a admis acțiunea. S-a încasat de la Tessa Lucia în beneficiul Companiei Internaționale de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni cu titlu de prejudiciu material suma de 29 043, 99 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată în sumă de 1 506,81 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 5000 de lei.

Pentru a decide astfel instanța de apel a invocat că Tessa Lucia urmează să repare prejudiciul cauzat conform regulilor răspunderii delictuale.

Instanța de apel a notat că, la caz, fapta prejudiciabilă și vinovăția Luciei Tessa în comiterea acesteia au fost stabilite conform legii, prin procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator, iar întinderea prejudiciului a fost stabilită în cadrul dosarului de daune, necontestat de către părți.

Legătura de cauzalitate dintre faptă și prejudiciu de asemenea rezultă din materialele dosarului, mai mult ca atât, că legalitatea procesului - verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator, au fost verificate de către instanța de judecată, care le-a menținut în vigoare prin hotărârea din 07 aprilie 2014.

Mai mult ca atât, potrivit art.16 alin.(2) al Legii nr.414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule, pentru recuperarea daunelor excluse din asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto conform alin.(1), persoana păgubită este în drept să intenteze în instanță de judecată acțiune civilă împotriva persoanei răspunzătoare de producerea accidentului.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că, pretenția privind încasarea diferenței despăgubirii de asigurare achitată de către apelantul Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni pentru repararea automobilului persoanei păgubite în accidental rutier, în mărime de 29 043,99 lei, își găsește suportul de fapt și de drept, aceasta urmînd a fi admisă.

La acest capitol, instanța de apel a considerat important de remarcat faptul că, uzura exclusă de către asigurătorul persoanei recunoacute vinovată de comiterea accidentului rutier, face parte din valoarea totală a prejudiciului material provocat păgubitului (diferența de cost, rezultate din prețul pieselor și materialelor pînă la momentul accidentului și cel după producerea lui) și se supune regulilor generale de reparare a pagubei în rezultatul delictului civil, în condițiile în care SAR „Donaris Group” SA nu a achitat diferența în cauză, iar Tessa Lucia nu este scutită de obligația achitării sumei respective păgubitului, prin subrogare apelantului.

La 04 martie 2020 Tessa Lucia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului.

Ca temei de drept a invocat prevederile art.432, alin.(2) lit. a), b) și c) din Codul de procedură civilă care statuează că, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod

eronat legea.(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 06 noiembrie 2018 și a fost expediată participanților la proces la 03 decembrie 2018 (f.d.84, vol.II), însă date care ar confirma recepționarea deciziei recurate la materialele dosarului lipsesc. Astfel, recursul depus la 04 martie 2020 se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 25 martie 2020 instanța de recurs a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d.96, vo.II), iar potrivit avizelor de recepție recursul a fost recepționat de către SRL „Dita Est Farm”, CIA „Transelit”, avocat Doroftei Roman (f.d.97-99) .

La 18 mai 2020 Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni a depus referință solicitând declararea recursului depus de Lucia Tessa ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Tessa Lucia.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Lucia Tessa.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru